



Dokument ze zasedání

B9-0280/2020 }
B9-0281/2020 }
B9-0282/2020 }
B9-0283/2020 }
B9-0284/2020 } RC1

15.9.2020

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ

předložený v souladu s čl. 132 odst. 2 a 4 jednacího řádu

a nahrazující tyto návrhy usnesení:

B9-0280/2020 (Verts/ALE)

B9-0281/2020 (S&D)

B9-0282/2020 (Renew)

B9-0283/2020 (ECR)

B9-0284/2020 (PPE)

o situaci v Rusku a otrávení Alexeje Navalného
(2020/2777(RSP))

**Michael Gahler, Andrius Kubilius, Sandra Kalniete, Andrzej Halicki,
Antonio López-Istúriz White, Radosław Sikorski, Rasa Juknevičienė,
Eugen Tomac, Miriam Lexmann, Roberta Metsola, David Lega**
za skupinu PPE

Kati Piri, Tonino Picula, Włodzimierz Cimoszewicz
za skupinu S&D

**Bernard Guetta, Clotilde Armand, Petras Auštrevičius, Malik Azmani,
Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș, Dita Charanzová, Olivier Chastel,
Anna Júlia Donáth, Klemen Grošelj, Moritz Körner, Frédérique Ries,
Michal Šimečka, Nicolae Ștefănuță, Ramona Strugariu**

RC\1213395CS.docx

PE655.471v01-00 }
PE655.472v01-00 }
PE655.473v01-00 }
PE655.474v01-00 }
PE655.475v01-00 } RC1

za skupinu Renew

Sergey Lagodinsky

za skupinu Verts/ALE

Ryszard Antoni Legutko, Anna Fotyga, Witold Jan Waszczykowski, Ruža

Tomašić, Jadwiga Wiśniewska, Ryszard Czarnecki, Bogdan Rzońca,

Elżbieta Kruk, Assita Kanko, Joanna Kopcińska, Charlie Weimers,

Alexandr Vondra, Adam Bielan

za skupinu ECR

Usnesení Evropského parlamentu o situaci v Rusku a otrávení Alexeje Navalného (2020/2777(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Rusku,
- s ohledem na Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod,
- s ohledem na ústavu Ruské federace, zejména na její kapitolu 2, konkrétně článek 29 o ochraně svobody slova, a na mezinárodní závazky v oblasti lidských práv, které se Rusko jakožto člen Rady Evropy, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a OSN zavázalo dodržovat,
- s ohledem na prohlášení vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku o otrávení Alexeje Navalného, které jménem EU učinil dne 3. září 2020,
- s ohledem na prohlášení místopředsedy Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 24. srpna a 2. září 2020 o otrávení Alexeje Navalného,
- s ohledem na prohlášení vysoké komisařky OSN pro lidská práva Michelle Bacheletové ze dne 8. září 2020, která vyzvala k nezávislému vyšetření otrávení Alexeje Navalného,
- s ohledem na prohlášení ministrů zahraničních věcí zemí G7 ze dne 8. září 2018 o otrávení Alexeje Navalného,
- s ohledem na Úmluvu o zákazu vývoje, výroby, hromadění zásob a používání chemických zbraní a o jejich zničení (Úmluva o chemických zbraních), která zakazuje využívání, vývoj, výrobu, hromadění zásob a přepravu chemických zbraní,
- s ohledem na jednomyslné přijetí rozhodnutí C-24/DEC.4 a C-24/DEC.5 na 24. zasedání konference smluvních stran Úmluvy o chemických zbraních dne 27. listopadu 2019, kterým se nervově paralytické látky typu organofosfát Novičok zařazují do seznamu 1 přílohy této úmluvy věnované zakázaným chemickým látkám, a s ohledem na vstup těchto rozhodnutí v platnost dne 7. června 2020,
- s ohledem na prohlášení berlínské nemocnice Charité ze dne 24. srpna 2020, která uvedla, že se Alexej Navalnyj stal obětí otravy chemickou nervově paralytickou látkou,
- s ohledem na prohlášení německé spolkové vlády ze dne 2. září 2020, která naléhavě vyzvala ruskou vládu, aby v souvislosti s dotyčným incidentem učinila prohlášení, a útok velmi ostře odsoudila,
- s ohledem na prohlášení generálního ředitele Organizace pro zákaz chemických zbraní (OPCW) ze dne 3. září 2020 o údajném použití chemických zbraní proti Alexeji Navalnému, v němž zdůraznil, že „podle Úmluvy o chemických zbraních je každé otrávení jednotlivce za použití nervově paralytické látky považováno za použití

chemických zbraní“,

- s ohledem na článek 5 Všeobecné deklarace lidských práv a článek 7 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, jichž je Ruská federace smluvní stranou a v nichž se stanoví, že nikdo nesmí být mučen nebo podrobován krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestu,
 - s ohledem na Deklaraci o právu a povinnosti jednotlivců, skupin a společenských orgánů prosazovat a chránit všeobecně uznávaná lidská práva a základní svobody, přijatou Valným shromážděním OSN dne 9. prosince 1998,
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 a 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Alexej Navalnyj, vedoucí ruský opoziční politik, právník, blogger a protikorupční aktivista, odhalil řadu korupčních afér, do nichž byly zapojeny obchodní společnosti a ruští politici, vedl několik veřejných protestů v celém Rusku a stal se jedním z mála efektivních vůdců ruské opozice; vzhledem k tomu, že byl již dříve zatčen, vězněn a odsouzen ve snaze o ukončení jeho politické a veřejné činnosti; vzhledem k tomu, že Evropský soud pro lidská práva prohlásil řadu těchto postupů za protiprávní a v rozporu se zásadou spravedlivého procesu; vzhledem k tomu, že Alexej Navalnyj byl v roce 2017 fyzicky napaden medicínským dezinfekčním prostředkem, v důsledku čehož téměř oslepl, a během svého zatčení v roce 2019 údajně otráven; vzhledem k tomu, že ani v jednom z těchto případů nebyli viníci postaveni před soud;
- B. vzhledem k tomu, že Alexej Navalnyj upadl podle dostupných informací dne 20. srpna na palubě ruského domácího letu do komatu, byl přepraven do nemocnice v ruském městě Tomsk a na žádost své rodiny je od 22. srpna v lékařské péči v berlínské nemocnici Charité;
- C. vzhledem k tomu, že k pokusu o vraždu Alexeje Navalného došlo před místními a regionálními volbami, které se v Rusku konaly dne 13. září, kdy se on a jeho tým aktivně podíleli na zavedení strategie „inteligentního hlasování“ s cílem porazit kandidáty Putinova režimu; vzhledem k tomu, že v souvislosti s tím vyvstávají závažné pochybnosti, pokud jde o stav demokracie, základních svobod a lidských práv v zemi;
- D. vzhledem k tomu, že krátce před pokusem o otavu byl Alexej Navalnyj v Novosibirsku a Tomsku, kde vyšetřoval případy korupce mezi místními guvernéry; vzhledem k tomu, že svou antikorupční činností v dotyčných oblastech zvýšil Alexej Navalnyj informovanost místních občanů o těchto případech, a přispěl tak k tomu, že k regionálním volbám přišlo více lidí a zmobilizovala se opozice; vzhledem k tomu, že Alexej Navalnyj vytvořil systém 40 regionálních kanceláří rozmístěných v celé zemi, které neustále kontrolují místní orgány, ale které jsou rovněž vystaveny zastrašování a pronásledování ze strany ruských orgánů;
- E. vzhledem k tomu, že Alexej Navalnyj vyjádřil silnou podporu demonstrantům v Chabarovsku a Bělorusku a změny v Bělorusku vnímal jako inspiraci pro ruský lid;
- F. vzhledem k tomu, že politické vraždy a otravy představují v Rusku systémový nástroj,

který režim záměrně používá proti opozici; vzhledem k tomu, že tuto situaci ještě zhoršuje neochota veřejných orgánů důkladně vyšetřit politicky motivované vraždy a pokusy o vraždu Anny Politkovské, Borise Němcova, Sergeje Protazanova, Vladimira Kary-Murzy a dalších; vzhledem k tomu, že zástupci opozice jsou systematicky vystavováni slovním útokům, kampaním ad hominem namířeným proti nim a dehumanizaci ze strany vlády či provládních sdělovacích prostředků;

- G. vzhledem k tomu, že výše uvedený nedávný pokus o vraždu je pouze nejnovějším příkladem závažného zhoršování situace v oblasti ochrany lidských práv a dodržování společně dohodnutých demokratických zásad a právního státu v Ruské federaci;
- H. vzhledem k tomu, že pokračující represe nesouhlasu se společenským uspořádáním je podporována v důsledku beztrestnosti policie a bezpečnostních složek, jakož i neochoty soudů stíhat skutečné pachatele těchto zločinů, které nejenže zůstávají nepotrestány, nýbrž jsou Kremlem dokonce odměňovány;
- I. vzhledem k tomu, že podle známé ruské organizace hájící lidská práva Memoriál je v Ruské federaci více než 300 politických a náboženských vězňů; vzhledem k tomu, že EU vyjadřuje svou solidaritu se všemi ruskými disidenty a lidmi, kteří navzdory ohrožení své bezpečnosti i života a přes nátlak Kremlu a ruských orgánů nadále bojují za svobodu, lidská práva a demokracii;
- J. vzhledem k tomu, že politicky motivované vraždy a pokusy o vraždu spáchané ruskou tajnou službou mají přímý dopad na vnitřní bezpečnost EU;
- K. vzhledem k tomu, že berlínská nemocnice Charité – Universitätsmedizin došla k závěru, že Alexej Navalnyj byl otráven nervově paralytickou látkou typu „Novičok“, což je vojenská nervově paralytická látka vyvinutá Sovětským svazem a Ruskou federací; vzhledem k tomu, že toto zjištění potvrdila specializovaná laboratoř německých ozbrojených sil a několik dalších nezávislých laboratoří; vzhledem k tomu, že nervově paralytická látka typu Novičok byla na území EU nedávno použita v březnu 2018 při útoku na bývalého ruského agenta zpravodajské služby Sergeje Skripala a jeho dceru Julii Skripalovou v Salisbury ve Spojeném království, což se stalo rovněž příčinou náhodné smrti obyvatele Amesbury Dawna Sturgesse;
- L. vzhledem k tomu, že ruští lékaři byli první, kdo Alexeje Navalného léčili z důvodu otravy, a později tvrdili, že v jeho těle žádné stopy jedu nebyly, a pokusili se zabránit jeho přepravě ze země, a vzhledem k tomu, že ruské orgány popírají jakoukoli spojitost s tímto incidentem;
- M. vzhledem k tomu, že nervově paralytickou látku Novičok mají jako nástroj k dispozici pouze vojenské struktury a tajné služby v Rusku, pro něž byl vyvinut; vzhledem k tomu, že takovéto látky podléhají ruským právním předpisům; vzhledem k tomu, že nervově paralytická látka Novičok je chemickou zbraní, kterou lze vyrobit pouze ve státních vojenských laboratořích, a není možné, aby ji získaly soukromé osoby; pokud by však k tomu došlo, představovalo by to porušení mezinárodních právních závazků Ruska;
- N. vzhledem k tomu, že Rada vyzvala ruské orgány, aby pokus o vraždu Alexeje

Navalného důkladně vyšetřily, vybědla ke společné mezinárodní reakci a vyhradila si právo učinit odpovídající kroky, včetně omezujících opatření;

- O. vzhledem k tomu, že podle Úmluvy o chemických zbraních se otrava jednotlivce použitím nervově paralytické látky považuje za použití chemické zbraně a použití chemických zbraní ze strany kohokoli a za jakýchkoli okolností představuje závažné porušení mezinárodního práva a mezinárodních norem v oblasti lidských práv; vzhledem k tomu, že po jednomyslném přijetí dvou návrhů ve smyslu výše uvedených informací, z nichž jeden předložila Ruská federace, byl Novičok zařazen na seznam regulovaných látek Úmluvy o chemických zbraních, a proto podléhá nejpřísnějším pokynům ohledně kontroly podle této úmluvy;
 - P. vzhledem k tomu, že v ústavě Ruské federace je zakotveno právo na svobodu projevu, sdružování a pokojného shromažďování;
 - Q. vzhledem k tomu, že ruské státem kontrolované informační zdroje se pokoušejí popřít odpovědnost ruských orgánů při pokusu o vraždu Alexeje Navalného tím, že šíří dezinformace a odvrací pozornost od trvalého porušování demokracie, právního státu, základních svobod a lidských práv v Ruské federaci;
 - R. vzhledem k tomu, že dne 13. září 2020 byl po regionálních volbách v Rusku předložen rekordní počet stížností na falšování výsledků; vzhledem k tomu, že ve městech, v nichž byl Alexej Navalnyj přítomen, než se ho pokusili otrávit (Novosibirsk a Tomsk), se jeho inteligentní volební systém osvědčil jako účinný a pomohl porazit Putinovy kandidáty;
 - S. vzhledem k tomu, že Evropský parlament oficiálně dospěl k závěru, že Rusko již nemůže být považováno za „strategického partnera“, a to i s ohledem na jeho antagonistickou zahraniční politiku, včetně vojenských zásahů a nezákonné okupace ve třetích zemích;
1. důrazně odsuzuje pokus o vraždu Alexeje Navalného a vyjadřuje nesmírné znepokojení v důsledku opakovaného používání chemických nervově paralytických látek proti ruským občanům;
 2. připomíná, že použití chemických zbraní za jakýchkoli okolností představuje podle mezinárodního práva zavrženíhodný trestný čin, zejména podle Úmluvy o chemických zbraních;
 3. zdůrazňuje, že systematickým cílem pokusu o vraždu Alexeje Navalného bylo umlčet jej a další osoby vyjadřující nesouhlas a odradit je od dalšího odhalování závažné korupce v rámci režimu a celkově zastrašit politickou opozici v zemi, a zejména tak ovlivnit komunální a regionální volby v Rusku, které se konaly ve dnech 11.–13. září;
 4. připomíná, že případ Alexeje Navalného je součástí rozsáhlejší ruské politiky, která se soustředí na represivní vnitřní politiky a agresivní činnosti po celém světě, šíření nestability a chaosu, a pokouší se tak obnovit vlastní sféru vlivu a dominance a oslabit mezinárodní řád založený na pravidlech;

5. žádá o okamžité zahájení mezinárodního vyšetřování (se zapojením EU, OSN, Rady Evropy, jejich spojenců a OPCW) a zdůrazňuje své odhodlání přispět k takovému vyšetřování; vyzývá organizaci OPCW, aby zahájila podrobné vyšetřování porušování mezinárodních závazků Ruska v oblasti chemických zbraní; vyzývá ruské orgány, aby plně spolupracovaly s OPCW s cílem zajistit nestranné mezinárodní vyšetřování a pohnat k odpovědnosti osoby odpovědné za zločin spáchaný proti Alexeji Navalnému;
6. vyzývá Radu pro zahraniční věci, aby na svém zasedání dne 21. září zaujala k této otázce aktivní postoj; žádá, aby EU co nejdříve sestavila seznam významných restriktivních opatření vůči Rusku a posílila sankce, které vůči němu již zavedla; naléhavě vyzývá k zavedení takových sankčních mechanismů, které by umožnily shromažďování a zmrazení evropských aktiv zkorumpovaných osob v souladu se zjištěními nadace Alexeje Navalného pro boj proti korupci;
7. vyzývá ruské orgány, aby ukončily pronásledování, zavražďování, násilí a represe vůči svým politickým oponentům tak, že ukončí převládající klima beztrestnosti, které již vedlo ke ztrátám na životech v případě mnoha novinářů, obránců lidských práv a opozičních politiků; zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby tito lidé mohli vykonávat své legitimní a užitečné aktivity, aniž by se museli obávat o svůj život či životy svých rodinných příslušníků a přátel;
8. vyzývá EU, aby soustavně požadovala, aby Rusko zrušilo nebo pozměnilo veškeré zákony neslučitelné s mezinárodními normami, včetně nezákonných nedávných změn ruské ústavy a jejího právního rámce pro volby a právních předpisů týkajících se zahraničních agentů a nežádoucích organizací s cílem usnadnit pluralitu a svobodné a spravedlivé volby a vytvořit rovné podmínky pro kandidáty opozice;
9. vyjadřuje solidaritu s demokratickými silami v Rusku, které jsou odhodlány podporovat otevřenou a svobodnou společnost, a svou podporu všem jednotlivcům a organizacím, které jsou terčem útoků a represí;
10. zdůrazňuje povinnost Ruské federace jako člena Rady bezpečnosti OSN dodržovat mezinárodní právo, a příslušné dohody a úmluvy a plně dodržovat své mezinárodní závazky, včetně spolupráce s organizací OPCW při vyšetřování jakéhokoli porušení úmluv o chemických zbraních;
11. naléhavě vyzývá Ruskou federaci, aby reagovala na otázky vznesené mezinárodním společenstvím a aby organizaci OPCW okamžitě a v plném rozsahu zpřístupnilo svůj program Novičok.
12. zdůrazňuje, že Ruská federace je členem Rady Evropy a Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, a tudíž je povinna plně respektovat základní svobody, lidská práva a zásady právního státu zakotvené v Evropské úmluvě o lidských právech a v Mezinárodním paktu o občanských a politických právech;
13. vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele a Evropskou službu pro vnější činnost k zajištění toho, aby při konzultacích mezi EU a Ruskem o lidských právech, jakmile budou obnoveny, byly zmiňovány případy všech osob stíhaných z politických

- důvodů a aby zástupci Ruska byli při těchto konzultacích oficiálně požádáni o vyjádření ke každému jednotlivému případu; vybízí předsedu Rady, předsedkyni Komise a místopředsedu Komise, vysokého představitele, aby tyto případy i nadále pečlivě sledovali, aby na ně různými prostředky při schůzkách s Ruskem upozorňovali a aby o jednáních s ruskými úřady informovali Parlament;
14. vyzývá členské státy, aby koordinovaly svůj postoj vůči Rusku a v rámci dvoustranných a vícestranných fór s ruskými orgány hovořily jedním hlasem;
 15. připomíná, že je naléhavě nutné zahájit důkladné a strategické přezkoumání vztahů EU s Ruskem, jehož součástí by byly tyto zásady:
 - a. vyzvat místopředsedu, vysokého představitele, aby přezkoumal politiku EU vůči Rusku a pět hlavních zásad pro vztahy EU s Ruskem a vypracoval novou komplexní strategii, která bude podmíněná dalším vývojem v oblasti demokracie, právního státu a dodržování lidských práv ze strany ruského vedení a orgánů;
 - b. vyzvat členské státy, aby nadále vyčleňovaly Rusko z mezinárodních fór (například G7 a dalších formátů) a prostřednictvím různých platforem zahraniční politiky kriticky přezkoumaly spolupráci EU s Ruskem;
 - c. vyzvat Radu, aby se přednostně soustředila na schválení mechanismu sankcí EU v oblasti lidských práv ve stylu tzv. Magnitského zákona a jeho uplatňování v blízké budoucnosti, jehož součástí bude seznam jednotlivců a jenž by mohl rovněž zahrnovat odvětvové sankce vůči ruskému režimu;
 - d. s ohledem na případ Navalného opětovně potvrzuje svůj předcházející postoj v souvislosti se zastavením projektu Nord Stream 2;
 - e. vyzvat Radu, aby přijala strategii EU na podporu ruských disidentů, nevládních organizací a organizací občanské společnosti a nezávislých sdělovacích prostředků/novinářů, přičemž plně využije mechanismů na ochranu obránců lidských práv, vytvoří další příležitosti pro mladé Rusy, aby mohli studovat v EU, a pomůže zřídit ruskou univerzitu v exilu v jednom z členských států;
 - f. vyzvat Radu, aby okamžitě zahájila přípravy a přijala strategii EU pro budoucí vztahy s demokratickým Ruskem, včetně široké škály pobídek a podmínek k posílení vnitrostátních tendencí směrem ke svobodě a demokracii;
 16. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, Radě Evropy, Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě a prezidentovi, vládě a parlamentu Ruské federace.

